

Протягом місяця на Черкащині
зафіксовано 410 випадків вітряної віспи:
як захиститися від хвороби

Вітряна віспа, або вітрянка, є однією з найпоширеніших інфекцій у світі та в Україні. Вітрянка має повітряно-краплинний шлях передачі та надзвичайно заразна. При появі одного випадку захворювання запобігти розвитку спалаху вкрай важко, особливо в колективі.

Вітряна віспа – це гостре вірусне захворювання з групи герпесвірусних інфекцій, що переважно вражає дітей, але можливі випадки ураження дорослих. Після клінічного одужання вірус тривалий час знаходиться у нервових клітинах у вигляді неактивної інфекції, при активізації якої у 10-20% людей, переважно віком старше 50 років, розвивається оперізувальний герпес. Збудник вітряної віспи та оперізувального герпесу – varicella-zoster virus (VZV).

Більшість випадків вітряної віспи у дітей протікає доброякісно, проте щороку в світі помирає близько 100 тисяч дітей від цієї хвороби та її ускладнень, серед яких найчастіше зустрічаються бактеріальні інфекції шкіри та м'яких тканин, ЛОР-органів, пневмонія, енцефаліт.

Щороку в Україні реєструється від 100 до 200 тисяч випадків вітряної віспи. За рівнем захворюваності вона поступається тільки грипу та іншим респіраторним вірусним інфекціям.

У Черкаській області протягом лютого 2024 року зафіксовано 410 випадків вітряної віспи, з яких 390 осіб (95,1%) – це діти. Найбільш вразлива категорія дітей у віці 5-9 років, у якій зареєстровано 193 випадки (49,5%). Але захворюваність реєструється серед усіх вікових категорій, а саме:

- діти до 1 року – 15 осіб (3,8%),
- діти 1-4 роки – 96 осіб (24,6%),
- діти 10-14 років – 58 осіб (14,9%),
- діти 15-17 років 23 особи (5,8%).

Серед дорослих зареєстровано 20 випадків, зокрема 2 – серед працівників дитячих навчальних закладів.

Найбільше занепокоєння викликає реєстрація випадків у закритих колективах, де захворюваність має характер спалахів. Так, випадки вітрянки зареєстровані в 22 дошкільних навчальних закладах, в 59 загальноосвітніх закладах, у 3 вищих навчальних закладах та в 1 інтернаті.

Профілактика вітряної віспи

Боротьба з вітряною віспою може бути успішною лише завдяки проведенню широкомасштабної імунізації.

На сьогодні існує 3 види вакцин, що містять вірус вітряної віспи:

- моновакцини проти вітряної віспи;
- комбіновані вакцини проти кору, епідемічного паротиту, краснухи та вітряної віспи;
- вакцини для профілактики оперізувального герпесу.

Вакцини проти вітряної віспи можна вводити здоровим особам із 9-місячного віку, але оптимальним є вік 12-24 місяці. Курс вакцинації складається з 2 доз. Інтервал між дозами до 13 років складає 3 місяці, після 13 років – 1 місяць.

Згідно з наказом Міністерства охорони здоров'я № 595 від 2011 року (зі змінами) в Україні вакцинація від вітряної віспи не належить до обов'язкових щеплень, а є рекомендованою для здорових дітей, які досягли 12-місячного віку і не хворіли на вітряну віспу. Тобто вакцинуватися можна власним коштом. Додаткові клінічні або серологічні дослідження перед вакцинацією робити не потрібно.

Усі вакцини проти вітряної віспи вводяться підшкірно. Також вакцину проти вітряної віспи можна одночасно вводити з іншими вакцинами у різні ділянки тіла та різними шприцями. Це не впливає на її безпечність та ефективність. Якщо ці вакцини не вводяться в один день, то інтервал між ними має становити не менше 28 днів.

Вакцинація проти вітряної віспи у 70-90% випадків запобігає інфікуванню, а в 90-100% – розвитку тяжкого захворювання та летальних випадків.

Більшість здорових дітей переносить вакцинацію добре. У 27% випадків на місці ін'єкції з'являється припухлість та почервоніння після перших годин після імунізації.

Протипоказаннями для щеплень є підвищення температури тіла вище 38,0°C, тяжка імуносупресія, вагітність, системна гіперчутливість до компонентів вакцини.

Для профілактики захворювання у контактних осіб застосовують активну і пасивну імунопрофілактику. Вакцинацію неімунних осіб можна здійснювати протягом 3-5 доби після контакту з хворим на вітряну віспу. Для пасивної постконтактної профілактики використовують специфічний імуноглобулін у перші 96 годин після контакту із хворим. Спалахи в дитячих колективах можуть тривати до 6 місяців. Вакцинація може контролювати ці спалахи.

Щеплення від вітряної віспи рекомендовані всім працівникам охорони здоров'я та освіти, які мають високий ризик інфікування і не хворіли на вітряну віспу.